

SNILLEBLIXTEN

Karis-Billnäs Gymnasium

Nr. 18 Hösten 2013

Ett år utomlands

Två av Karis-Billnäs studeranden åkte utomlands på ett utbytesår, läs mer om deras berättelse på s. 4-6

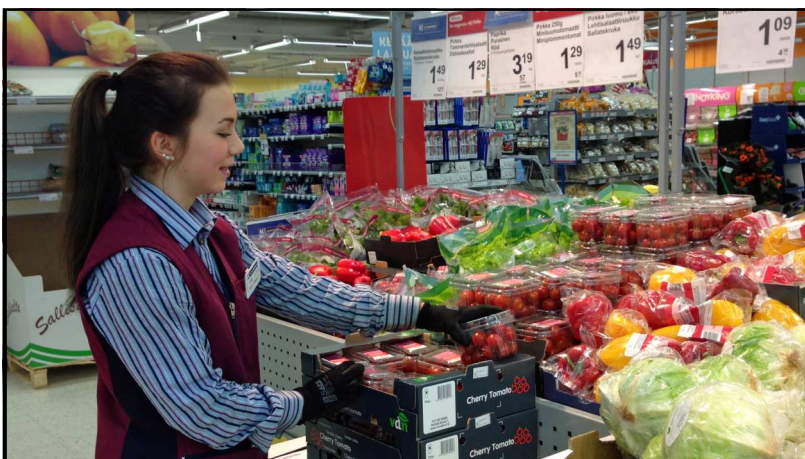
Biologi 3 åkte på utfärd till Hangö

Läs mera om när biologiklassen åkte på utfärd till Hangö på en utfärd för att studera naturen på s 10 - 12

Lever New York upp till ryktet att vara en fantastisk stad?

Är New York så fantastiskt som det sägs vara? Läs mera vad en av Snilles skribenter tycker om New York på s 10 - 11

Studerande jobbar vid sidan om sidan om

Många studerande väljer att jobba vid sidan om skolan läs mera om deras syn på jobb vid sidan om skolan på s 8

Dessutom: intervjuer, recensioner och mycket mera..!

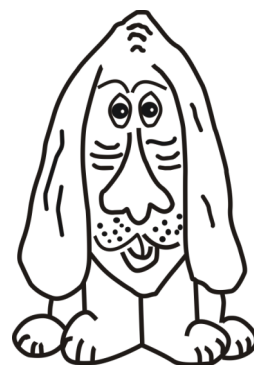
Redaktionen hösten 2013

Från vänster: Kia Rantala, Hannah Nilsson, Patrick Friman, Linda von Bonsdorff, Alfred Eriksson, Ida Flemmich, Sebastian Sandgren, Petra Pökelmann, Märta Nummenmaa, Jonatan Lahtivuori och Xenia Sundström
Sittande framför: Denise Kaskinen, Patricia Hafström

Kolumn: Om Idétorka.....	s 3
Två utbytesstuderande berättar om sitt utbytesår.....	s 4 - 6
Janne Grönroos - från studerande till finlandssvensk kändis.....	s 6 - 7
Många gymnasister jobbar vid sidan om.....	s 8
Elevkåren - vårt sätt att påverka.....	s 8 - 9
Studerande tar ansvar för mellanmålet.....	s 9
En smak av det stora okända.....	s 10
New York City State of Mind.....	s 10 - 11
Biologi 3 på utfärd.....	s 10 - 12
En "riktig finne" i Karis.....	s 13
TOKI - ett utbyte mellan svenska och finska skolor.....	s 14
Idrott förgyller skolvardagen.....	s 15
Karis förr - Det lokalhistoriska projektet.....	s 15
Semesterparadiset Rhodos.....	s 16 - 17
Dags för ekonomiskt uppvaknande.....	s 17

Köpenhamnsveckoslut.....	s 18
Bokmässan i Helsingfors.....	s 19
Träna hemma, snabbt, enkelt och gratis med Cassey Ho.....	s 20 - 21
Så mycket mer än en flytt.....	s 22
Ett nytt hem i en ny stad.....	s 23
Superarkea av Anna Perho.....	s 24
The Help av Kathryn Stockett.....	s 25
Carrie av Stephen King.....	s 25 - 26
Bröderna Lejonhjärta av Astrid Lindgren.....	s 26
Generation Europa.....	s 27
Kom ihåg att leva.....	s 28

Layout: Jonatan Lahtivuori & Jonas Madsen

Om Idétorka

Vi vet alla känslan, att sitta där, stirra på ett tomt papper, dokument eller vad än det må vara. De har alla en sak gemensamt – de är äckligt vita allihopa.

Det är på intet sätt en behaglig vit färg, snarare den sortens som ger dig ångest och får dig att sukta efter den där extra koppen kaffe i hopp om mera inspiration, kanske du åtminstone kan skapa några kreativa kaffebläckor och förstöra den där perfekta lystem.

Här sitter jag nu, med ett ännu alltför tomt dokument framför mig som jag försöker fylla ut bäst jag kan. Jag har märkt att jag har en tokig ovana att låtsas vara otroligt inspirerad och lägga in några ord av lite mer fabulös kaliber, kanske det funkar? Eljest kommer undertecknad bli mäktigt stressad när deadline närmar sig och nödgas be om att erhålla uppskov. Ja, den metoden biter ju på längdproblemet i alla fall, men den verkliga uppgiften återstår, att verkligen skriva något vettigt.

Om du inte har hamnat i den här situationen ännu vill jag först och främst gratulera dig, kanske du rent ut sagt är alltför kreativ för dylika i-landsproblem även om jag tvivlar på det. Därför vill jag för det andra trösta dig med att din stund garanterat hinner komma ännu, antingen förr eller senare.

Men hur kan det komma sig att man kan drabbas av en plötslig total idétorka? Av alla de miljontals tankar vi tänker varje dag skall väl åtminstone en bråkdel av dem duga åt att ta till vara? För att inte tala om alla de impulser vi får och influeras av under

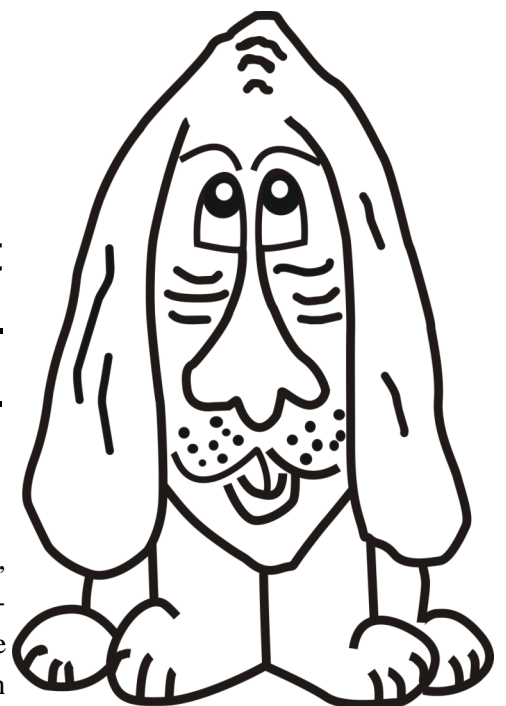
”Om du inte har hamnat i den här situationen ännu vill jag först och främst gratulera dig, kanske du rent ut sagt är alltför kreativ för dylika i-landsproblem även om jag tvivlar på det. Därför vill jag för det andra trösta dig med att din stund garanterat hinner komma ännu, antingen förr eller senare.”

varje dag. Reklamer i varje gathörn, broschyrer i tidningskorgen, dagstidningen vid frukostbordet och våga inte ens glömma den dagliga dosen lättuggad amerikansk underhållning

som traditionsenligt skall insupas på aftonkvisten. Vi är utsatta för ett ständigt informationsflöde och det skulle inte förvåna mig om min hjärna ville stänga ner sig själv ibland för att kunna skydda sig mot dessa överfall. Trenden är även att materialet vi tar till oss är allt mer processat, färdigt uttänkt för oss bara att slussas in i våra hjärncentra. Den okritiske konsumenten ifrågasätter mindre och behöver inte tänka lika mycket längre. Bekvämt inte sant? Men ack så destruktivt gentemot vår fantasi.

Kanske någon förundrar sig över vad det var som slutligen fick mig att ta itu med den här texten till slut. Det ska erkännas att orsaken var den gamla klassikern – uppgiftshögen nådde den kritiska höjden och plötsligt verkade det riktigt lockande att skriva. Och inspirationen, den fann jag i själva problemet, idétorkan.

Text: Alfred Eriksson

Två utbytesstuderande berättar om sitt utbytesår

Förra skolåret (2012-2013) började helt som vanligt för oss vanliga studerande i Karis Billnäs gymnasium jämfört med hur det var för Robin Adolfsson och Edvard Björk. Robin befann sig i en liten by i Skottland medan Edvard befann sig på andra sidan jordklotet. Jag bestämde mig för att intervjua dem och låta alla få ta del av något så intressant som utbytesår.

Början på ett äventyr

Edvard och Robin hade taget modet till sig och bestämt sig för att möta en annan kultur, i ett annat hem, i en annan familj och i en annan skola. Ett utbytesår är ett stort steg i den individuella utvecklingen då familj och vänner man är vana vid plötsligt inte finns i samma hem och land som en själv. Robin och Edvard är eniga om vad som bestämde deras ort för utbytesåret. De var ute efter det engelska språket och kulturen. Edvard beviljades en plats i en liten stad utanför Florida i USA för 11 månader. Robin spenderade sitt utbytesår i en liten by vid namn Rosewell söder om Edinburgh i 10 månader.

-Jag kunde inte ha varit nöjdare med var jag blev placerad, tillägger Robin.

Robin åkte med organisationen STS och är i stort sett nöjd förutom då han i Skottland hade ärende till det finska kontoret och kommunikationen framskred långsamt. Edvard berättar däremot att han inte kunnat tänka sig en bättre organisation än Rotary och beskriver den som fantastisk. Rotary ordnade bl.a. utbildningsdagar, utflykter och snorkling. Robin bestämde sig för

att åka på ett utbytesår då han fick höra om en vän som åkt iväg och blev själv intresserad.

-Tanken på ett utbytesår hade alltid legat i bakhuvudet, berättar han.

För Edvard rådde heller inga tvivel om vad som lockade. Han ville testa på något nytt, lära sig engelska, nya kulturmöten och suget efter att själv uppleva det amerikanska livet.

Förväntningar och känslor inför utbytesåret

När jag frågade pojkarna om förväntningarna och känslorna före avfärden är de lite inne på samma spår. Edvard tänkte att "det är ju först om ett halvt år" men tiden gick väldigt snabbt och avfärdsdagen var där. Hans organisation var till stor hjälp då de förberedde utbyteseleverna väl. Robin menar att han var nervös men samtidigt lättad över att slippa Finland och det vanliga livet i utbyte mot en ny kultur och eget ansvar och får medhåll från Edvard.

-Blotta tanken på att lämna sitt eget land för nästan ett år var mycket skrämmande, säger Robin. De hade båda ett önskemål om att kunna flytande engelska efter sitt utbytesår.

Värdfamiljer

Nervositeten för Edvard orsakades delvis av värdfamiljens korta svar innan avfärd. Robin berättar att han under utbytesåret hade en rumskamrat från Tjeckien vilket gjorde hemmalivet speciellt och han menar att två 18-åriga pojkar i samma rum kan skapa en del konflikter men inga större problem uppkom trots det påpekar han. Edvard

Två finländska utbytesstuderande i Florida, USA. Bild: Edvard Björk

fick namnet på den första värdfamiljen tre veckor innan avfärd och Rotary hade ordnat med tre olika värdfamiljer men han valde att stanna hos samma hela sitt utbytesår eftersom han trivdes väldigt bra. Rotary betalar inte värdfamiljen för att ta emot utbytesstuderanden vilket Edvard menar att kanske ger upphov till ett mer äkta intryck. De kom båda bra överrens med sina värdfamiljer, berättar de.

Skillnader i skolsystemet och vardagen

Skolsystemet mellan Finland, Skottland och USA skiljer sig ganska mycket från varandra. Skolorna i Skottland och USA där Robin och Edvard studerade var mycket större. Skolan i Skottland hade kring 1200 personer men var en high school så man kan inte jämföra elevantalet direkt med vårt gymnasium. Skolan i USA hade ca 2000 ele-

Edinburgh konstmuseum.

Bild: Robin Adolfsson

ver och när jag frågar Edvard om skolan var som i filmer svarar han att det på riktigt var helt lika. Edvard tog del av sportaktiviteterna som erbjöds och fick många vänner tack vare sporten. Efter träningen kunde lagmedlemmarna tillsammans gå till McDonald's för att äta. Robin berättar att skolan i Skottland var som en kombination av högstadiet, gymnasiet och yrkesskolan. Han studerade ex. grafisk kommunikation och företagsledning. Kurserna de väljer i Skottland gäller för hela skolåret till skillnad från våra korta perioder i Finland. Skolmaten var helt annorlunda berättar de, hamburgare och pommes frites erbjöds varje dag i skolorna och skolmaten som erbjuds i Finland kunde man inte ens drömma om i Skottland och USA. I USA började skolan för Edvard 7:20 och slutade 14.30 men för hans del fortsatte sportaktiviteter från kl. 15:00 till 18:00 och i slutändan klarade man sig inte på den pizzabit eller hamburgare som skolköket erbjöd utan man fick med en matpåse hemifrån.

-I USA är det inte vanligt att man äter hemma utan på restaurang, kommenterar Edvard.

Högtider och upplevelser

När jag frågar dem om speciella upplevelser och högtider tar ramsan aldrig slut känns det som men för Edwards del är den s.k. "prom", balen, en av höjdpunkterna.

-Prom var helt som i filmerna, men även dyrt, säger Edvard med ett leende.

Thanksgiving och julen firades och en kryssning till Bahamas med den enorma båten Royal of the Seas är några av de mest speciella upplevelserna. En 12 dagar lång resa till västra kusten hann Edvard också med under sitt utbytesår. För Robin var den största upplevelsen att träffa nya människor från ett annat land och en annan kultur. Under året testade han på den världskända rätten för Skottland, *haggis*, som enligt Robin inte är likaäcklig som alla föreställer sig baserat på ingredienserna. Skotska högländerna är en bland många upplevelser då hans värdfamilj ägde en stuga där.

Finland i jämförelse

Det finns många skillnader mellan Finland och värdländerna menar de båda. Edvard nämner genast maten, då snabbmat är den mest vanliga. En an-

nan sak som är självklar för oss i Norden är allmänna bussar men sådana såg Edvard inte av under sin vistelse i USA. Julen firas mer i Finland än USA, iallafall hos Edwards värdfamilj, och temperaturen låg omkring plus 26 grader kring jul. Robin nämner däremot hans första intryck av Skottland, den gråa och molniga himlen. Klimatet är regnigt och solen ser man knappt av och då man ser den tar sig alla till solstolen för att fånga den lilla solbrännan som är möjlig. De flesta flickorna i Skottland har en orangebrun färg pga den konstgjorda brännan de väljer då solen inte visar sig. Den mat Robin fick var mikrougnsmat eftersom den är mycket billigare än sk. "slow food" som görs från början, i Storbritannien.

Överraskningar

Några överraskningar stötte Edvard inte på vad han minns däremot gjorde Robin det.

-Jag trodde att jag knappt skulle få några vänner alls under årets lopp men var glatt överraskad då jag fann människor som jag aktivt pratar med ännu idag, nästan ett halvår efter min hemkomst, berättar Robin. När jag undrade hur de höll kontakten hem till vänner och familj kommenterar Edvard att han höll kontakten via Skype och Facebook högst en gång i veckan och fick även besök av sin syster, mamma och pappa under året. Robin hade ett brittiskt prepaid simkort under utbytesåret men då han var hemma använde han Facebook.

Kärt återseende med hemlandet

Utbytesåret led mot sitt slut och jag ville ta reda på deras känslor om att återvända tillbaka till Finland. De hade båda ett entydigt svar då det var skönt att komma hem till familj och vänner men synd att lämna kvar fina vänner.

-Vid jul och nyår tänkte jag att jag inte kan lämna det här men efter hand

I sann amerikansk footballanda.

Bild: Edvard Björk

vande jag mig vid tanken och konstaterade att det nog blir bra att komma hem, kommenterade Edvard. Efter ett år fullt av kulturmöten, minnen och erfarenheter frågade jag om de är nöjda med sitt utbytesland och om de idag har en annan uppfattning av landet än före avresan. De var två nöjda killar och Robin påpekar om hur starka stereotyper finländare har om briter och skottar, både sanna och felaktiga. Edvard gick in för utbytesåret med tanken "det får blir som det blir" i bakhuvu-

det.
-Det fungerar inte att söka efter fel, man måste vara öppen, påpekar Edvard. I slutet av intervjun lät jag killarna kommentera sitt utbytesår med sina egna ord.
-Ett utomordentligt nöjes- och lärorikt år; ett av de bästa åren i mitt liv, tveka inte att kontakta mig om du har frågor angående utbytesår, avslutar Robin.
-Mitt utbytesår blev tusen gånger bättre än mina förväntningar och jag rekommenderar absolut ett utbytesår

för dem som funderar på det. Man växer som människa och får ett bättre perspektiv på världen, lyder Edwards sista kommentar.

Jag har just varit med om en innehållsrik och lärorik intervju och börjar fan-tisera om hur jag skulle passa in som utbytesstudent i Kina, men lämnar snabbt tanken bakom mig och går ut i den friska luften med ett leende på läpparna.

Text: Denise Kaskinen

Janne Grönroos — från gymnasie-studerande till finlandssvensk kändis

Janne Grönroos jobbar som radiopratare på Radio X3M. Tillsammans med Ted Forsström gör han ett av radions populäraste program, Succémorgon, som sänds på vardagar mellan sex och tio på morgonen.

Jag träffar Janne Grönroos, som bemöter mig med ett stort leende och en kram i en restaurang i centrum av Helsingfors. Vi slår oss ner och börjar diskutera.

Gymnasietiderna

Janne studerade i Ekenäs gymnasium och berättar kort och koncist att han var lat, men vänlig.

- Jag har aldrig tyckt om att läsa och jag tycker ännu inte om det. Jag var en "medelelev". Jag hade åtta i det mesta förutom i studentskrivningarna då det gick sämre. Som tips till studerande i gymnasiet säger Janne att man skall läsa även om det inte är roligt, för det är det aldrig, tillägger han med ett skratt.

Åren efteråt

Efter gymnasiet avtjänade Janne sin värnplikt, men före det var han på in-trädes- och språkprov till pedagogiska fakulteten ("Peffan") i Vasa.

- Jag klarade provet och efter det följde

en 15 minuter lång intervju och så kom jag in.

Janne hann med mycket efter militären. Han jobbade en hel del bl.a som lärare.

Intresset för journalistik

Janne börjar berätta om en tävling han var med i våren efter att han avtjänat värnplikten.

- Det var en tävling på Radio X3M som gick ut på att vi var inlåsta i en buss i en vecka och tävlade om en jorden runt resa. På efterfesten var jag lite full och frågade de som jobbade på radion om de inte var lite för gamla för

”- Det går ut på att jag måste stiga upp väldigt tidigt och sedan får jag prata om roliga saker på radion så att de som är på väg på jobb kan skratta. Om man har en dålig eller en bra morgon kan man lyssna på oss och så blir man på bättre humör.”

att göra ungdomsradio och de frågade mig om jag försökte fiska efter ett jobb. Eftersom jag var lite kaxig frågade jag dem om de försöker erbjuda ett. Efter det sade de att de skulle kon-

jag har i princip medverkat i alla program som finns på Radio X3M.

Läget på Radio X3M just nu

Sedan april 2011 har Janne jobbat med programmet ”Succémorgon” tillsammans med Ted Forsström. Programmet sänds på vardagar från sex till tio.

- Det går ut på att jag måste stiga upp väldigt tidigt och sedan får jag prata om roliga saker på radion så att de som är på väg på jobb kan skratta. Om man har en dålig eller en bra morgon kan man lyssna på oss och så blir man på bättre humör.

Det sämsta med jobbet enligt honom är tiderna och det bästa med jobbet är att han får väcka Svenskfinland.

- Jag brukar säga att jag stiger upp klockan 4:23, men nu när jag är mera erfaren har jag skjutit fram det. För att orka med jobbet brukar jag ta en tupp-lur när jag kommer hem och lägga mig tidigt.

- Jag tycker om att berätta skämt för mina kompisar, men den här gången var jag tvungen att skriva mina egna skämt. Jag ville pröva på det och det gick bra så nu har jag fortsatt med stand up!

Janne gör stand up på både svenska och finska, men det går inte lika bra på finska. Skämten är förstås svåra att översätta.

Framtidsplaner

- Jag tänker göra Succémorgon så länge jag får. När jag är färdig med det har jag inga speciella planer. Det skulle vara roligt att vara stand up komiker på heltid, men det finns mycket annat som skulle vara roligt.

Janne pratar också om låten ”Drottningen av Åland” som Radio X3M gjorde med Pandora.

- Sådana idéer kommer när som helst. ”Grani Style” (en parodi på låten Gangnam Style av PSY) kom vi på när vi satt på jobbet en eftermiddag.

Janne pratar även om nya idéer och låtar inför hösten. Janne börjar genast nynna på en jullåt och bygga upp idéer och texter.

- Något nytt kan ni nog förvänta er!

Text & Bild: Märta Nummenmaa

Janne Grönroos jobbar som radiopratare på Radio X3M.

takta mig.

Janne studerade några månader i Vasa och gjorde småsaker för radion. Efter årsskiftet, 2005, började Janne göra program på Radio X3M.

- Jag sommarjobbade en hel del, men

Stand up komiker

En dag var Janne uttråkad och tänkte att han måste komma på något mera krävande. Han märkte att han inte är nervös mera då han gör radiosändningar och han saknade den känslan.

Många gymnasister jobbar vid sidan om

Rubriker om ungdomsarbetslöshet har prytt framsidan på många tidningar och framkallat en klump i magen åt en mängd studerande. Det är hög press på att komma ut i arbetslivet så fort som möjligt för att tjäna egna pengar och skaffa erfarenhet. Ingenting märkvär-

Lina Österlund på sitt jobb.

diggt med det, men som studerande kan detta ibland vara tungt.

I Karis-Billnäs gymnasium jobbar 10 av 30 andra årets studerande vid sidan om skolan. Det handlar främst om arbete på veckosluten men även på vardagarna. Lina Österlund är en av de

tio elever som arbetar vid sidan om sina studier. Hon jobbar på helgerna men också under loven. För tillfället arbetar hon på en matbutik i Karis och trivs bra. Jobbet erbjöds hon efter sin praoperiod på högstadiet, som fungerar som en introduktion till arbetslivet. I och med att arbetet är flexibelt känner Österlund ingen större konflikt mellan jobb och skolgång.

De lokala matbutikerna är tydligt de mest eftertraktade arbetsplatserna för skolelever i Karis och sysselsätter många ungdomar.

- Matbutiker är kanske i större behov av arbetare, anser Österlund, dessutom är förhållandena och lönen bra.

Under sommarhalvåret är både konkurrensen och pressen bland ungdomarna hög då det kommer till arbete. Även om många får sommarjobb finns det alltid de som blir utan. Österlund lade märke till att det fanns ett klart missnöje bland dem som inte fått jobb men tycker inte det är dåligt att det

finns press på dem.

- Jag tycker det är en bra sak som möjligtvis kan motivera ungdomar att söka jobb.

Att skriva cv, gå på arbetsintervjuer och skapa kontakter är grunden för att kunna påbörja arbetslivet. Många blir precis som Österlund erbjudna sitt första jobb eller får det via sina föräldrar och bekantas bekanta. Det lönar sig att inte ge upp efter dålig respons på sina ansökningar utan man måste bara kämpa på. -Jag tror att med rätt attityd kan man ta sig långt, menar Österlund.

När det kommer till att hålla motivationen uppe tar Österlund det med ro.

-Jag upplever ingen press över att jobba, om något så får jag uppmuntran av släktingar, men också av kunder som förklarar hur duktig jag är som jobbar.

Text & Bild: Linda von Bonsdorff

Elevkåren — vårt sätt att påverka

Vi gör skolan till en mysig plats. Vi gör så att man vill komma hit, och att skolan inte bara handlar om att studera och läsa. Det är inget fängelse, det är en skola. Och tar man initiativ så klarar man av att få sin röst hörd, så klarar man av att påverka.

Ungdomar sägs vara lata, inte intresserade av samhället, av politik. Men kan man få ungdomar att påverka när det

gäller våra egna liv, t.ex. i skolan.

Mitt första steg var att delta i skolans elevkår. Jag märkte att bara det kan påverka hur mycket som helst, och att jag nu har fått en röst som faktiskt måste bli hörd.

Alla elevkårar i Raseborg hade för någon vecka sedan ett möte, eller en sorts debattdag där vi diskuterade hur vi kan påverka, vad vi kan påverka och vilka sorts evenemang man skulle

kunna ordna för att få lite ljus i vardagen. Och det var då det slog mig att inte alla elevkårar har den rösten som vi har, att de inte ens klarar av att påverka sin egen vardag, att de helt enkelt inte blir hörda.

Vi, elevkåren vid Karis-Billnäs gymnasium, är faktiskt till en viss mån väldigt aktiva. Vi ordnar t.ex. film dagar ett par gånger om året och en påskäggsjakt. Dessutom har vi skaffat en

massa soffor till våra rastutrymmen.

Vi samlar också ihop en årlig ”kaffeavgift” som ger studerande rätt att koka kaffe i skolans kaffekokare hela året. Och vi är ju rättvisa människor, så vi bjuder såklart på te också.

Så vad kan man mera påverka än att sälja kaffe och te, skaffa soffor och spelkonsoler till skolan? Vi har rätt att skicka en eller flera representanter till

lärarmöten. Det största evenemanget som vi ordnar är en självständighets-supé som är en fest med god middag och trevligt sällskap. Det är den vi siter och planerar nu, t.ex. vem som skall sköta om underhållningen, vem som vill/kan spela musik och vilken slags mat vi ska beställa. Tänk er en fin middag, uppklädda människor, alla vänner bredvid sig och live-musik. Det här är en tradition i vår skola, ett sätt att fira landets självständighet men samtidigt ett sätt att ta en paus från det vardagliga studerandet. Det andra stora evenemanget är den sista skoldagen på läsåret då det ordnas en volleybollturnering ute vid skolgården, det grillas och man bara sitter och umgås och på

ett visst sätt firar att man klarade alla fem perioder. Ett lätt slut som får oss att vilja komma tillbaka i augusti.

Men är elevkåren en stig som leder oss vidare till större poster där vi kan påverka, kanske inte bara våra egna liv utan också samhället? Eller är det en början till att tänka efter, hur man t.ex. använder pengar? Kan man genom att påverka också lära sig saker? Kanske lära andra något? Inget kan ske om vi inte försöker få det att ske. Vi kan inte påverka om vi inte försöker. Vi i KBG valde att försöka, och vi hoppas att studerande och elever runt om i Finland gör det samma.

Text: Ida Flemmich

Studerande tar ansvar för mellanmålet

I skolan finns en möjlighet att köpa ett mellanmål men köerna är långa och efter en stor förändring i gymnasiets schema går inte ens tiderna mellan högstadiet och gymnasiet ihop. Vad gör man då? Jo, man tar ansvaret över mellanmålet från skolköket och sätter det på skolans elevkår.

Alla vet hur det känns att komma till skolan klockan åtta och veta att man kommer hem först efter klockan fyra på eftermiddagen. Skolmaten serveras redan elva och därefter måste man klara sig på den maten hela dagen ända tills man kommer hem. Vissa skolors matsalar, och också vår, erbjuder ett litet mellanmål på eftermiddagen. Men i vårt fall delar vi matsal med högstadiet och dessutom går inte högstadiets och gymnasiets raster ihop så Karis-Billnäs gymnasiums elevkår kom på en

idé som har respekterats av både studerande och lärare.

I gymnasiets fritidsutrymme finns det ett kylskåp som dagligen fylls med bröd, yoghurt, frukter m.m. På kylskåpets dörr sätts det upp en prislista. Man tar ut det man ska ha och sätter pengar i ett litet gult kassaskrin som ligger på bordet bredvid kylskåpet. En medlem från elevkåren köper nytt till kylskåpet och har det på sitt ansvar. Efter en vecka byts ansvarspersonen till en annan. På så sätt slipper studerande springa till butiken på rasterna och elevkåren samlar in litet pengar till sin verksamhet.

Men fungerar detta? Försvinner inte saker när det inte står någon och vaktar? Såklart har man inte full koll på vem som köper vad, men vi litar på studerandena och de vet att vi gör det. Grunden för en bra gruppanda är en

bra tillit och tillit finns det. Och se nu vad som händer; ungdomar klarar av att ta ansvar över saker själva och till och med ta bort ansvar från de vuxna. Att vara ung är inta alltid samma sak som att vara ansvarslös.

Text & Bild: Ida Flemmich

Bordet är dukat.

En smak av det stora okända

Vem har sagt att man själv måste åka utomlands för att få ut något av ett utbytesår?

Hur många av oss har inte drömt om ett utbytesår? Hur många gånger har du inte föreställt dig att bo på den där pittoreska vingården i närheten av Bordeaux i Atlantkustens Frankrike? Eller det hippa året i USA där du skulle få uppleva High School helt i enlighet med regelboken i Hollywood? För att inte tala om den gången Down Under då du skulle lära dig surfa och jaga krokodiler med bumerang? Om än jag rekommenderar att du överlåter det sistnämnda åt aboriginerna och Crocodile Dundee.

Tyvär var det ju bara så att för en stor del av oss förblev de där drömmarna precis vad de är – drömmar. Orsakerna må vara många. Brist på pengar, tid, eller möjligheter. Hur som helst så blev det bara inte av. Den stora världen får vänta några år längre på din

debut, din fantastiska entré. Men det hindrar väl inte världen från att komma till dig?

Utbyteselever bidrar till att skapa en fräsch fläkt av det okända i de mest unkna av skolvrår, de hämtar in något nytt i den gamla, grådaskiga skolvardagen, de hämtar världen till dig. Kanske inte fullt så euforiskt, men något åt det hållet upplever jag i alla fall närvaron av utbyteselever i mitt gymnasium. Precis som de är nyfikna på vår kultur kan vi vara nyfikna på deras och ömsesidigt få ut det bästa av året.

Karis-Billnäs gymnasium har haft turen att få ha rätt många utbyteselever hos sig de senaste åren, sin storlek till trots. Vi är långt ifrån störst bland våra gelikar men har ändå haft nöjet att ha fyra utbyteselever de senaste fyra åren. De har kommit från Kanada, USA, Frankrike och nu senast från Tyskland. Såvitt jag vet har det åtminstone uppskattats av de flesta, om inte av alla, och sätter en liten internationell prägel

på den skolarbetstyngda vardagen.

Och ifall du fortfarande drömmer om den franska vingården, så kan jag trösta dig med att jag har hört att livet inte alls tar slut efter gymnasiet. Det är då livet fullt av möjligheter börjar på riktigt!

Text: Alfred Eriksson

New York City State of Mind

Stora neonskyltar, trendiga människor, skyskrapor och oändligt många Starbuckscaféer. Jag förväntade mig en helt ny värld som skulle få mig att mista talförmågan, precis som på film. Men då jag steg av flyget i JFK möttes jag av något helt annat; besvikelse.

Det var grått, kvavt och turister sprang omkring som yra hönor. Taxiresan till hotellet var fruktansvärd, chauffören körde som en psykopat med gasen i botten och jag var så gott som livrädd. Vi körde igenom Queens. Det var

ghettokvarter efter ghettokvarter med fallfärdiga hus och gränder där man helt säkert skulle bli av med väskan.

Plötsligt ändrades allting då vi kom över bron till Manhattan. Jag kunde inte begripa hur det kunde uppstå sådana kontraster inom några kilometers radie, för inte bara omgivningen ändrades utan också stadspulsen och människorna. Det var då jag lättade greppet om bildörren (och väskan) och drog en lättadens suck. Förväntningarna var inte alls för höga.

Det är som alla säger, man känner lukten av möjligheterna. Det låter väl-

Fifth Avenue

digt klyschigt men det är sant. Man får en känsla av oöverbinnlighet. Man vill sluka upp allting, så mäktig är drömmarnas stad.

Det som var mest fascinerande var alla människor. Det kryllar av dem dag som natt. Man möter allt från asiater med kameran tryckt mot näsan till stressade kontorsråttor som samtalar via sina headset. Man ser tydlig skillnad på ortsborna och turisterna, det gör man alltid. Ortsborna är uppklädda och ser så oberörda ut. Turisterna klampar omkring i bekväma skor och ser inte annanstans än upp. Generaliserat? Inte alls.

Jag har alltid funderat om New York är så fantastiskt som alla säger och jag håller utan vidare med nu när jag sett staden med egna ögon. Trots det tycker jag att den är rätt glorifierad.

Det finns mycket fattigdom och gator där man inte känner sig välkommen. Kontrasterna är grymma. Under några tillfällen kände jag mig dessutom lite otrygg. Jag kunde ett flertal gånger konstatera hur bra ställt vi har det i Finland.

Det var inte förrän bombningarna i Boston som det faktiskt slog mig hur säker staden är. Helikoptrar svävade på standby, polispatruller var utplacerade precis överallt på Times square och alla hotellgäster skulle visa nyckeln då man kom in till hotellet. I metron fanns det skyltar med texten "If you see something, say something" och från högtalarna uppmanades man ta kontakt

Bostadsområde i Queens

med NYPD om man såg mystiska paket, kvarlämnade kappsäckar eller annat misstänksamt. Man kände spänning i luften men det var allt. New Yorkborna såg fortfarande oberörda ut fastän polispatruller med tunga vapen kom emot på gatorna.

Att skriva en text om New York utan några must-do's är inte komplett. Det jag kommer bäst ihåg från min vistelse är då vi hyrde cyklar i Central Park, var på Madison Square Garden på korgbollsmatch och att vi gick från Broadway ner till Lower Manhattan och såg mycket. Vi åkte ofta metro vilket var trevligt, man kände sig mera som en ortsbob och det är det smidig-

aste sättet att röra sig i stan. Shoppingen var såklart oslagbar, rekommenderar mysiga SoHo för de bästa fynden! Om du har möjlighet ska du också ta färjan mot Liberty Island för att se Frihetsgudinnan, åka under Brooklyn bridge och se skyskraporna på långt håll.

Åker man till New York vill man aldrig komma hem. Det är kärlek vid första ögonkastet. Ord kan inte beskriva vad det är som gör staden magisk, man måste uppleva det själv. Tveka inte, det är värt vartenda cent!

Text & Bild: Linda von Bonsdorff

Biologi 3 på utfärd

En mulen tisdagsmorgon, 17 september, samlades både trötta och pigga studerande i biologiklassen för att vi tillsammans under dagen skulle göra en utfärd runt om i Västnyland. Syftet med utfärden var att stifta bekantskap med biologiskt speciella och viktiga platser.

Som guide under dagen fungerade för det mesta vår lärare i biologi och geo-

grafi, Kåre Lundström. När vi plockat med kikare, svamp-, växt- och fågelböcker och begav oss mot bilarna började regnet falla mot asfalten men trots det gick allt enligt planerna.

Vi körde söderut mot Ekenäs och vårt första stopp var Källviken där vi besökte Dagmarskällan. Källan är känd för sitt rena och friska vatten då det är en grundvattenreservoar och för att skydda den pryder varningsskyltar om

Uddskatan, Finlands sydligaste spets.

Kåre Lundström berättar om Dagmarskällans historia.

minskad saltning vägkanterna under Reinikainen visade en maskin, konvinterhalvåret. Vi fortsatte i riktning söderut för att göra ett snabbt stopp vid Lappvik strand som är ett friluftsområde upprätthållet av Nylands friluftsförening. Kåre Lundström berättade om industrins i Koverhar inverkan på stranden och det plötsliga djupet efter en långgrund strand. Vi bekantade oss med exempelvis alger och strandväxter.

Tvärminne zoologiska station stod därefter på schemat och den grundades av en privat person efter vars död stationen testamenterades åt Helsingfors universitet. Tvärminne zoologiska station omfattar väldigt stora arealer, upp till 600 hektar då största delen är vattenområden. På stationen guidade Marko Reinikainen runt och berättade om forskningsverksamheten på stationen, t. ex. fältkurser för biologistuderande vid Helsingfors universitet.

Vid matpausen grillades pinnbröd och korv.

Reinikainen visade en maskin, konstruerad av en kursdeltagare, med vars hjälp man kan studera kolinnehållet i vatten.

Lappvik strand med industrin i Koverhar i bakgrunden.

I det skedet hade magarna började kurra och följande stopp var S-market i Hangö där vi inhandlade grillmat och annat behövligt. Vi skulle grilla på Uddskatan på en grill vi transpoterat med oss på resan. Uddskatan är Hangös sydligaste spets och ligger förbi Frihamnen vilket är en av orsakerna till att det är svårt att få tillgång till platsen. En annan orsak är att Uddskatan är ett naturskyddsområde. Vi grillade korv och pinnbröd som det även gjordes lyxiga hot dogar av. På Uddskatan undersökte vi också föroreningar av området som vattnet fört in mot land. Vi hade turen att lyssna till en av personerna som bor på Uddskatan året runt och sysslar med bl.a. ring-

märkning av fåglar. Han berättade att man ser ungefär 15 havsörnar i medeltal varje dag på Uddskatan. Sista stoppet före hemfärd var vindkraftverken i Hangö där Kåre Lundström berättade om deras energiproduktion.

Väl tillbaka i Karis Billnäs gymnasium var många trötta och en erfarenhet rikare. Kursutfärden var lärorik och en fin omväxling till de vanliga lektionerna.

Text & Bild: Denise Kaskinen

Dagmarskällan i Källviken.

Tvärminne zoologiska station.

En ”riktig finne” i Karis

När Seraphina Meyer, 16 år, landade i Finland den fjärde augusti hade hon lämnat sitt hem ca 70 km väster om Frankfurt am Main för ett år fullspäckt av nya erfarenheter. Tre månader senare delar hon med sig av sina tankar om utbytesår och hur ett litet nordligt land som Finland kunde locka till sig en ung tyska från Europas hjärta.

Seraphinas första val var Sverige, framom Finland och Schweiz, och dit skulle hon också ha åkt om det inte hade varit för att hon fick konkurrens om den enda platsen som fanns att tillgå i Sverige.

– Jag erbjöd mig fara till Finland istället, ”de talar finska och svenska där, det spelar ingen roll” sade jag, det var alltså okej för mig, berättar hon. Att hennes destination sedan blev just svenskspråkiga Karis är hon väldigt glad över, för det var bl.a. just svenskan som hade fått henne att söka till Sverige och Finland.

– Jag har spenderat ca fyra veckor varje sommar i Sverige de senaste åren med familjen, jag ville lära mig ett nytt språk och svenska är ju nära besläktat med tyska så jag tänkte att det skulle vara lite lättare, dessutom är det ett trevligt språk, fortsätter Seraphina. På frågan erkänner hon dock med ett klingande skratt att finska är jättesvårt.

– Men finländare talar bra engelska, så det är okej.

”En riktig finne”

Själv tycker hon att omställningen till det finländska samhället har gått bra. Några olikheter jämfört med sitt hemland kan hon ändå peka ut.

– Ni äter så mycket hela tiden!” utropar hon, och dricker mjölk, det gör

bara små barn i Tyskland, men jag tycker om det, tillägger hon efter en stund. Inte heller finländarnas tystlåtenhet har undgått henne. Dock beskriver hon sig själv som ganska blyg, och berättar att den finländska fåordiga mentaliteten passar henne.

– Min pappa kallade mig skämtsamt för en riktig finne, vid middagsbordet sitter jag tyst och äter medan alla andra pratar på, säger hon och skrattar till igen.

Det är friare här

Jämfört med Seraphinas skola i Tyskland, som med 800 elever anses vara liten i tyska mått, framstår Karis-Billnäs gymnasium med 150 studerande som verkligt litet.

– Det är okej att det är så litet, jag gillar det. Lärarna är bra och jag är en av alla andra. Människorna är vänliga och tilltalar varandra vid förnamn och niar inte varandra som i Tyskland. I Tysk-

”Att hennes destination sedan blev just svenskspråkiga Karis är hon väldigt glad över, för det var bl.a. just svenskan som hade fått henne att söka till Sverige och Finland.”

land går nästan all fritid åt till läxor och skolarbeten, ibland hinner man också med hobbyer men vänner träffar man bara på fredag och lördag, förklarar Seraphina. Här har hon mycket mera tid åt att spela handboll, umgås

Seraphina Meyer, utbyteselev.

med värdfamiljen och träffa kompisar.

– De första två veckorna var jag lite förvirrad, jag hade så mycket tid och tänkte ”vad skall jag göra nu!?”

Vårt samtal avslöjar även att hon verkar mer förväntansfull och förberedd inför vintern än många finländare.

– Jag gillar klimatet, jag gillar vintern och det kalla vädret. Vi hade 35 grader hemma i somras och det var alldeles för varmt, 10-20 minusgrader passar mig, jag har ju en bra vinterjacka.

Mellan raderna kan man läsa att hon önskar en ordentlig finsk vinter med mycket snö, något man inte kan tänkas missunna henne när hon ler sitt hoppfulla leende.

Alla som är intresserade kan läsa mera om Seraphinas utbytesår på hennes blogg som kan nås på adressen www.seraphinainfinnland.blogspot.de, där hon skriver om sin vardag på tyska. Om ni inte kan tyska och gärna annars också kan ni ju alltid tala med henne i skolan!

Text & Bild: Alfred Eriksson

TOKI — utbyte mellan svenska och finska skolor

En kursmöjlighet i Karis-Billnäs gymnasium är projektet ”TOKI”, en kurs som skall hjälpa oss svenskspråkiga att lära oss mera finska och vidga våra vyer. Under läsårets gång kommer vi att åka till finska skolor och vi kommer också att få besök av finskspråkiga studerande. Vi svenskspråkiga kommer att hjälpa de finskspråkiga med deras svenska och tvärtom.

Från vår skola, Karis-Billnäs gymnasium, deltar 13 studerande i projektet. Tillsammans med vår finsk- och modersmåls lärare åkte elva av oss till Vanda den 23 oktober.

Vi gick en rundtur i skolan och vi kunde genast konstatera att deras skola är mycket större än gymnasiet i Karis. I Martinlaakson lukio studerar runt 450 elever och skolan har 30 lärare.

Från Mårtensdal deltog sex studerande i projektet, vilket betydde att vi var nästan dubbelt fler. Vi fick bekanta oss med eleverna på vårt eget modersmål och efter det blev vi indelade i grupper och vi fick en arbetsuppgift. Vi skulle jobba med ämnet ”Det goda livet” och nu var vi tvungna att ta till båda språken för att förstå varandra.

Vi från Karis gick också på en lektion i svenska och då fick vi endast prata svenska. Även här blev vi indelade i grupper och vi fick olika arbetsuppgifter. Tillsammans diskuterade vi vänskap och skola, på svenska förstås.

Dagen avslutades med att vi fick gå på en valfri lektion och alla lektioner

13 studerande från KBG deltar i projektet. Elva av oss åkte till Vanda.

var på finska. Vi fick välja mellan religion, psykologi, drama, modersmål (finska), biologi, fysik, matematik och historia.

Följande dag hade svenskläraren i Mårtensdal planerat en orientering för oss och i grupper fick vi bekanta oss med Mårtensdal. Inte nog med att vi fick se mer av stadsdelen, utan nu fanns det även gott om tid att prata med den finskspråkiga i vår grupp.

Nu var det dags att avsluta våra projekt ”Det goda livet”. Vi fick besked om att vi skulle hålla en 10 minuters presentation per grupp och den här gången skulle vi använda det språk som inte är vårt modersmål.

Vi blev återigen indelade i grupper på tre och två och nu var det dags för musik. Alla grupper fick spela upp sina favoritlåtar på svenska och finska och så fick vi ge poäng. Vi skulle också motivera våra svar, men vi svenskspråkiga fick bara prata finska och de

finskspråkiga pratade svenska. Jag blev väldigt förvånad över hur lite de visste om svenska artister och musik. Av alla svenska artister och grupper fanns det ingen som de finskspråkiga kände igen.

Vi sade hejdå och välkomnade dem till Karis nästa år. Då är det dags för oss att visa dem runt i Karis och de kommer att få ta en del av den finlandssvenska kulturen.

Inom ”TOKI” kommer vi också att besöka S:t Michel och studerande därifrån kommer att besöka vårt gymnasium. Utbytet i S:t Michel kommer att pågå i tre dagar och då övernattar vi på ett internat.

Text & Bild: Märta Nummenmaa

Idrott förgyller skoldagen

Raseborgs Idrottsakademi ger en möjlighet för elever i Raseborg att träna sin favoritsport under skoldagen. Det finns elva olika grenar att välja mellan, bl.a. friidrott, fotboll, handboll, skytte och olika vintersporter.

Speciellt handboll är populärt i Karis. Elever från både Karis-Billnäs gymnasium och Karis svenska högstadium samlas för att spela handboll tre gånger i veckan.

Remo Bastioni, en 16-årig studerande vid Karis-Billnäs gymnasium har varit med i akademien i tre år.

- Jag gick med i akademien för att det verkade roligt, säger han.

Remo Bastioni tränar tre gånger i veckan på skoltid

Elever kanske behöver få fundera på annat än skolan ibland under dagen för att kunna hålla ångan uppe och orka fokusera på lektionerna då dagarna kan bli långa.

Elevantalet på träningarna kan variera och därför kan träningarna se olika ut varje gång.

- När vi är många blir det mycket spel och ordentliga träningar och när vi är färre leker vi mest och kastar mot mål.

Bastioni tycker att det är roligare när det är flera på träningen, men han påpekar dock att stämningen alltid är god oberoende av elevantalet.

Han tycker också att det är bra att få några extra träningar i veckan.

- För högstadieelever kan träningarna gå in på lektionstid men inte för oss gymnasieelever så det stör inte vårt skolarbete.

-Jag kommer nog att fortsätta med akademien tills jag gått ut gymnasiet, avslutar han och återgår till träningen.

Text & Bild: Jonas Madsen

Karis förr — det lokalhistoriska projektet

”Karis förr” är ett projekt i Karis-Billnäs gymnasium som handlar om lokalhistoria i Karis och områden runt staden. Projektet utförs av studerande i skolan och handleds av läraren i historia och samhällslära Jan-Erik Till.

- Idén kom för ca 10 år sedan om att vi skulle fördjupa oss i Karis lokalhistoria. Under åren har vi publicerat böcker, vilka det har sålts hundratals av. Nu skall projektet digitaliseras på webben med hjälp av text, bild och video, säger Till stolt.

Projektet har fått understöd i form av bidrag från Sparbanksstiftelsen i Karis och Pojo och genomförs som en kurs inom historieundervisningen.

Kursen erbjuder åt studerande fritt jobb inom ett centrerat tema, vilket tangerar lokalhistorien.

Kursens slutprodukter kommer publiceras på webben där alla kan nå dem lätt och behändigt. Webbplatsen kommer dock inte fullgöras under årets gång, utan den kommer kompletteras under årens lopp med nya studerandes idéer och deras slutprodukter.

Projektet belönar studerandena med kurser enligt hur mycket de jobbar och sätter ner itid på projektet.

Studerandena Jonas Selenius och Stina Tolvanen har deltagit i projektet och deras slutprodukt blev en film om Karis järnväg. Det var Tolvanen som kom på idén om filmen medan Selenius förverkligade den.

-Det är ett bra sätt att lära sig saker när man jobbar så här, säger Tolvanen med ett leende.

- Det har inte varit något svårt med detta projekt, allt har gått som på räls, tillägger Selenius.

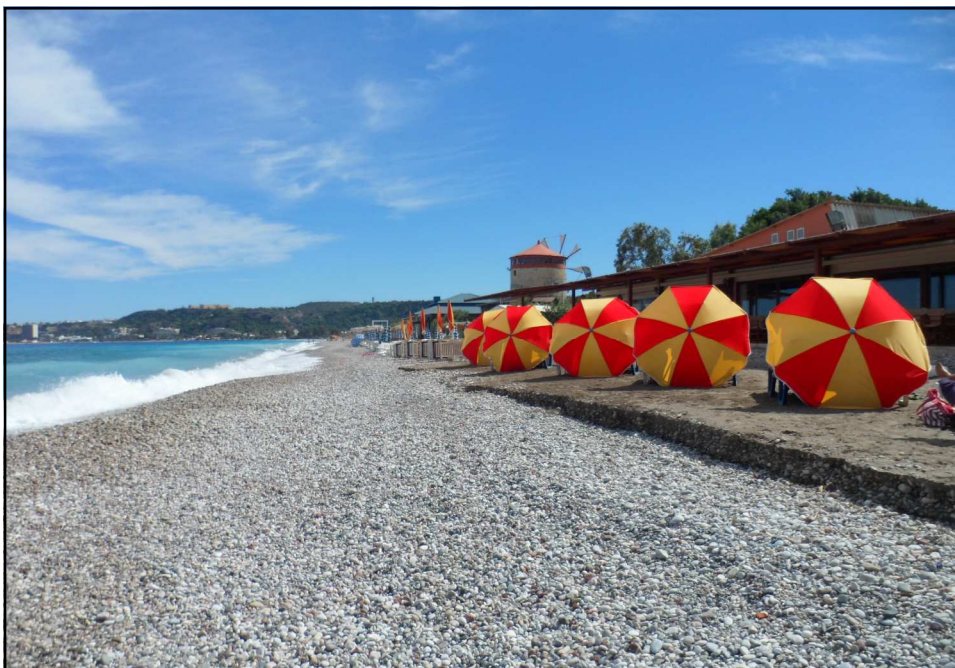
De här båda är nöjda med kursen och de tycker att det har varit både roligt och lärorikt. De är båda intresserade av historia och har därför inte haft problem att sätta mycket av sin privata tid på projektet. De kommer kanske göra flera filmer om Karis historia, och filmerna kompletteras med texter som de själva skrivit.

Text: Patrick Friman

Semesterparadiset Rhodos

Grekland består delvis av de Dodekanesiska öarna, som på svenska går under namnet Tolvöarna. Tolvöarna har fått sitt namn efter ögruppens tolv huvudöar. I början av oktober besökte jag en av dessa öar, nämligen Rhodos.

Eftersom Grekland har haft ekonomiska problem en längre tid nu skulle man kunna tro att även Rhodos skulle lida av detta. Det är lätt att få för sig att det är ekonomiskt oroligt på ön och att butiker och restauranger ofta skulle vara stängda eller t.o.m. ha gått i konkurs helt. Så är dock inte fallet på Rhodos, åtminstone inte de delar av ön som jag besökte. Jag rörde mig mest i Ixia, Ialysos och Rhodos stad, men besökte även bland annat Faliraki och Lindos. I varje gathörn fanns det butiker, minimarketer, restauranger och barer, som alla var öppna till sent på kvällen och flera av dem långt in på natten. Allt var också rent och snyggt. Dock höll många av butikerna och matplatserna stängt på eftermiddagen, men detta berodde inte på ekonomin utan det hör till kulturen, då man håller

en vilopaus i arbetet några timmar under dagen.

Det finns mycket intressant med Rhodos. Bland annat finns många medeltida monument fortfarande kvar i gamla staden i Rhodos stad, exempelvis Stormästarens palats och Riddar-slottet. Ett av världens sju underverk, Kolossen på Rhodos, lär även ha funnits i hamnen i Rhodos stad. Kolossen på Rhodos var en enorm staty föreställande solguden Helios. Det finns även en hel del gamla tempel för de gre-

kiska gudarna runtom på ön. Av de flesta templen återstår det dock endast ruiner.

En annan lite annorlunda sak med Rhodos som man märkte mycket av var att det fanns många minnesmärken vid vägarna. Dessa minnesmärken såg ut som små lådor eller hus med ljus, fotografier och blommor inuti. De var utsatta vid vägarna som minne av någon som omkommit i en trafikolycka. På vissa platser i närheten av stränder och hav fanns det också minnesmärken utsatta för de som omkommit till sjöss. Det har mer eller mindre blivit en tradition för de grekisk-ortodoxa anhängarna att sätta upp sådana här minnesmärken runtom på ön.

En annan tradition som finns på Rhodos är att pappan ska ge ett hus som gåva åt sin dotter när hon gifter sig. Denna tradition märker man mycket av eftersom det står relativt många halvfärdiga hus runt ön. Pappan låter nämligen börja bygga huset när dottern föds och sedan byggs det lite och lite för varje år för att sedan stå klart när hon gifter sig.

En annan tradition som finns på Rhodos är att pappan ska ge ett hus som gåva åt sin dotter när hon gifter sig. Denna tradition märker man mycket av eftersom det står relativt många halvfärdiga hus runt ön. Pappan låter nämligen börja bygga huset när dottern föds och sedan byggs det lite och lite för varje år för att sedan stå klart när hon gifter sig.

En annan tradition som finns på Rhodos är att pappan ska ge ett hus som gåva åt sin dotter när hon gifter sig. Denna tradition märker man mycket av eftersom det står relativt många halvfärdiga hus runt ön. Pappan låter nämligen börja bygga huset när dottern föds och sedan byggs det lite och lite för varje år för att sedan stå klart när hon gifter sig.

En sak som är känt på Rhodos är namn är unika för Rhodos. det gamla Tsambika klostret Legendan om klostret är välkänt på ön (Tsambika Monastery) beläget 25 km och nästan vem som helst kan berätta söder om Rhodos stad, mellan Kolymbia och Archangelos. Klostret är byggt om det.

En annan sak som är känt på Rhodos är faktiskt åsnor. Man kan stöta på klostret kommer från ordet "tsamba", åsnor lite här och var, främst i Lindos. som betyder "gnista" på lokal dialekt De används ungefär på samma sätt och det finns en legend som säger att som hästar i vårt land, men är mycket man följde ett ljussken som ledde till populärare. Det finns otaliga souvenirer föreställande åsnor och man kan även ha chansen att få rida på åsnor i städerna. Förutom åsnor kryllar ön av herrelösa katter som finns överallt; såväl i städernas utkanter som i centrum, på restauranger och på hotellen. Förutom alla dessa saker är Rhodos känt bland annat för fina miljöer, varmt klimat, vacker natur, god mat och trevliga människor. Allt detta gör Rhodos till en väldigt populär semesterort i Europa.

Många minnesmärken fanns vid vägarna för folk som dött i trafikolyckor.

Text & Bild: Patricia Hafström

Dags för ekonomiskt uppvaknande

Extern finansiering möjliggör värdefull ekonomisatsning på andra stadiet. Media fylls av statistiska och grafiska diagram, ditt eget ansvar för din privatekonomi ökar kontinuerligt och du förväntas besitta åtminstone baskunskaper i ekonomiska frågor. Men – hur mycket behärskar du egentligen?

Karis-Billnäs gymnasium har hörsammat och tagit fasta på behovet av särskild ekonomiundervisning för de studerande, något som är långt ifrån självklart. Tack vare extern finansiering av Sparbanksstiftelsen i Karis och Pojo har skolan lyckats driva en flerårig satsning med projekt inom ramen för ekonomiskt kunnande. Till sitt förfogande har Karis-Billnäs gymnasium haft, förutom engagerade lärare, även utomstående experthjälp, bl.a. Sven-

Eric Holmström på Aktia.

– Grundidén är att visa att ekonomi är ett brett tema, förklarar lektor i historia och samhällslära Jan-Erik Till.

Unikt kursutbud

De riksomfattande, ekonomirelaterade kurserna, t.ex. ekonomisk kunskap i samhällslära, samt ekonomisk matematik som erbjuds såväl långsamt kortmatematiker, har kompletterats med en rad skolvisa kurser i olika ämnen för att öka individens medvetenhet om ekonomi. I bildkonst erbjuds en reklamkurs med syfte att studera "den kommersiella propagandans metodik och psykologi" och i samhällslära kan man fördjupa sig i kurserna Ekonomi i praktiken samt Placera rätt. I Ekonomi i praktiken tar man ekonomin till en mer vardaglig nivå och inbjudna gästföreläsare berättar om olika

ekonomiska realiteter emedan Placera rätt är inriktat på individens möjligheter till långsiktigt sparande och kulminerar i en aktieportföljstävling med fiktiva pengar kursdeltagarna emellan.

Frankfurt lockar

Man kunde dock säga att pärlan i ekonomisatsningen är studieresan till ett av Europas absoluta handelscentra, Frankfurt am Main i Tyskland, som man erbjuder alla ekonomiintresserade studeranden i Karis-Billnäs gymnasium. I studieresan ingår ett besök till Europeiska centralbanken ECB och utöver det bekantar sig man med det lokala näringslivet.

Text: Alfred Eriksson

Köpenhamnsveckoslut

Köpenhamn, nordisk mat, kultur och ungdomar. Kan det bli något annat än roligt? Nordens Ungdomsförbund ordnar årligen evenemanget Cafe Norden i något av de nordiska länderna, och ungdomar från hela Norden samlas för att umgås och ha roligt. I år arrangerades det i Danmark.

Cykelstation vid Norreport i Köpenhamn

När vi kommit ut från flygplatsen i Köpenhamn, mötte vi några andra deltagare från Finland. Vi gick snabbt till tågstationen, och tog tåget till centrum. Vi irrade omkring en halvtimme eller så, tills vi hittade vårt vandrarhem. De flesta av deltagarna från alla nordiska länder hade redan kommit, och jag märkte snabbt att jag och min syster var bland de yngsta i mängden, och de flesta av deltagarna var medelålders. Jag kände mig som ett litet barn när de diskuterade sinsemellan om jobb och hur länge de varit med i förbundet. Vi bestämde oss för att gå på lunch med den finska gruppen vi kom med till Köpenhamn. Vi hittade en restaurang vid namn Café Scandi och åt av deras lunchbuffé. När vi kom tillbaka till vandrarhemmet var det dags för det första programmet på listan: besök på "Visit Carlsberg".

Vi visades runt på "Visit Carlsberg", och lärde oss litet om bryggeriet Carlsberg historia och om Danmarks alkoholkultur. Efter det gick vi till deras souvenirbutik, där det fanns allt från handdukar och nyckelringar till ölfaskor till salu. Vi gick sedan tillbaka till vandrarhemmet för att vila ett par timmar innan det var dags för kvällsprogrammet. Vi gick alla tillsammans till Nordiske Råd, där det årliga evenemanget "Kulturnat" hölls. Där serverades mat och dricka, och det

fanns t.o.m. en plats där man kunde spela Minecraft. Vi visades runt i "Nordiske Råd", och efter det gick vi i grupper ut på stan. I min grupp var det mest svenska och finska deltagare, så jag växlade med att tala finska och svenska med dem. Bland mina gruppmedlemmar fanns det personer från Norge och Sverige som själv arbetat i Finland via Nordjobb, och därmed kunde de lite finska också. Tillsammans gick vi till en skola där det serverades isländsk hakarl och asiatiska maträtter, och sedan återvände vi till vandrarhemmet och planerade vad vi skulle besöka på kvällen. När vi kom hem från stan hade klockan hunnit bli ett på natten

På lördag hade vi en tidig väckning, och begav oss till "Det Grønlandske Hus". Där serverades vi smörrebröd med olika pålägg. Vi delades in i grupper som representerade alla nordiska länder. Vi spridde sedan ut oss omkring i stan till olika kök, och fick i uppgift att tillaga en maträtt som har sitt ursprung i det land som gruppen fick. Min grupp fick Sverige, och de flesta i vår grupp var från Norge, vilket gjorde det lättare att tala med varandra. Vi fick en dansk ledare som jag hade lite problem att tala med, eftersom han kom från Köpenhamn och därmed

hade ett väldigt snabbt sätt att tala. Våra maträtter var Lindströmsbiff med potatismos och smörgåstårta. Jag tillagade smörgåstårten och fick hjälp av Markus, en svensk som bor i Finland, med att läsa det minst sagt ovanliga receptet. Vi gick till "Kongens Have" med maträtterna och minglade lite. En liten stund senare fick vi börja äta av maträtterna från hela Norden. Det fanns lappländskt bröd, norsk grisgryta, finska karelska piroger och isländsk fiskisoppa och mycket mer. Ett par timmar senare började festen, med DJ och dansgolv.

Söndagen var inte lika fullspäckad med program. På morgonen gick vi till Nationalmuseet för att se deras vikingautställning och Grönlandsutställning. Efter det begav vi oss till "Tietgenkollegiet", ett danskt studiebo-stadshus i Ørestad, för att äta lunch, och efter det avslutade vi evenemanget och gick som en grupp till vandrarhemmet och hämtade vårt bagage. Vi och några andra finska deltagare åt tillsammans på en restaurang i närheten av vandrarhemmet, och tog det lugnt där tills det var dags för oss att ge oss iväg till flygplatsen.

Text & Bild: Petra Pökelmann

Bokmässan i Helsingfors

Fredagen den 25.10 var en annorlunda skoldag eftersom då åkte hela skolan in till Helsingfors. Alla nybörjare skulle besöka bokmässan medan fortsättarna och abiturienterna hade fått välja mellan detta eller ett museibesök (krigsmuseet eller Ateneum och Kiasma), de flesta valde trots allt att besöka bokmässan.

Detta har blivit till en tradition och det var faktiskt det tionde året i rad som KBG besökte mässan. Väl framme i mässcentret var det bara att börja spendera dagen bland böcker, mat och musik. Mat-, vin- och musikmässan ordnades nämligen samtidigt.

På bokmässan vimlade det av människor i olika åldrar som letade efter böcker de var ute efter. Böckerna var

Böcker i långa rader - och massor av människor!

miska bokhandeln och Suomalainen kirjakauppa fanns även representerade och sålde böcker till nedsatta priser. På de olika scenerna kunde man gå och höra på kända finska samt finlandssvenska författare som berättade om sina nyaste böcker som utkommit och

Den som inte ville spendera hela tiden på bokmässan kunde besöka matmässan på andra våningen. På matmässan kunde man njuta av smakprov på choklad, ostar, yoghurt, bröd och mycket mer. Dessutom fanns det mat från olika ställen: ostar från olika länder, torkade frukter, batonger och croissanter från Frankrike, syltar och kex från Storbritannien, frukter med smält choklad över och godis från Italien, och även ett australienskt mattält som sålde hamburgare med biffen gjord av kängurukött. Det fanns också tiotals olika sorter av teer så det var ett måste att köpa, såklart var även de väldigt billiga. De som var myndiga kunde även besöka vinmässan som ordnades, där det bjöds på smakprover på olika viner.

Åt 14.30 tiden var det dags att ta bussen hemåt igen efter en rolig och annorlunda skoldag. Alla var nöjda och glada och de flesta hade inhandlat någonting. Nu är det bara att vänta till nästa års bok- och matmässa.

Choklidläckerheter i olika färger

superbilliga. Överallt fanns det lappar en del böcker kunde man även få sig med "en för 2€ - tre för 5€", "köp trenerade. Förstås hittade man något och betala för två". Också t.ex. radio-spännande man bara måste köpa fast kanalerna Radio Nova och Ylex hade man inte egentligen sökte efter något direktsändning därifrån och Akade-speciellt.

Text & Bild: Xenia Sundström

Träna hemma, snabbt, enkelt och gratis med Cassey Ho

http://www.blissfree.com/wp-content/uploads/2012/12/untbl_mom1c99Q01qd458y01_1280.jpg

Vill du dessutom få upp pulsen och förbättra konditionen hittar du HIIT (high intensity interval training) videor. Med pop pilates får du således träna hela kroppen.

Min personliga erfarenhet av poppilates

För många låter pilates kanske som en tråkig träningsform. Jag var själv inte speciellt positiv gentemot pilates förrän jag råkade hitta en av Cassey Hos pop pilates-videor på youtube. Cassey Hos videor är motiverande, roliga och utmanande. Hon själv är en källa för träningsinspiration och i sina videor pratar hon leende i ett, om allt och ingenting samtidigt som hon får dig att göra riktigt utmanande övningar. Det var mycket tack vare Cassey Ho som jag överhuvudtaget började tycka om att träna och jag har också fått se resul-

Cassey Ho med sitt vanliga leende.

Vem är Cassey Ho och vad gör hon?

Cassey Ho är en av USAs största fitnessinstruktörer på Internet och har kommit upp med konceptet pop pilates. Pop pilates är en sorts fartfylld pilates som tränas i takt med pop musik. Förutom att hålla pilatesklasser eller lägga upp träningvideor på youtube, driver hon en blogg där man kan hitta träningsinspiration och recept. Hon designar även bland annat kläder och väskor som man kan köpa i hennes nätbutik.

Varför träna med Cassey Ho?

När vintern kommer, mörkret faller på och kylan biter sig i är du kanske inte

speciellt motiverad att springa ute i snödrivorna. Du kanske inte heller har lust eller råd att sätta pengar på att gå till gymmet. Då är pop pilates ett perfekt val för dig som ändå vill hålla igång träningen. Det enda du behöver göra är att söka upp en youtube video och träna tillsammans med Cassey Ho. Enkelt, billigt och dessutom roligt.

Vad tränar man tillsammans med henne?

På youtube hittar du ett stort utbud av Cassey Hos videor. Oberoende om du vill träna magen, låren, ryggen eller hela kroppen finns det en passande video som tränar upp dina muskler.

<http://2.bp.blogspot.com/49vTtQat7kU/Usko-4rad3I/AAAAAAAAANL/YF2xplV81LPk/s1600/BlogilatesTank.jpg>

Cassey Ho iklädd en topp hon själv har designat.

http://www.latin.es.com/media/photo/2013-04/75360349.jpg

En av Cassey Hos pop pilates rörelse som tränar ben och rumpa.

tat av träningen. Jag skulle därför rekommendera pop pilates till alla som vill börja träna men som inte har lust att springa, gå till gymmet eller ens lämna hemmet.

Text: Hannah Nilsson

http://www.thewalkmagazine.com/home/wp-content/uploads/2012/08/cover.jpg

En effektiv magmuskelövning på stranden. Man kan visst träna överallt.

Fakta om Cassey Ho

Namn: Cassey Ho

Född: 16 januari 1987

Yrke: VD på oGorgeous och pilates instruktör.

Blogg: www.blogilates.com

Man kan hitta Cassey Ho pilates instruktions filmer på <http://www.youtube.com/user/blogilates/>

Så mycket mer än en flytt

Att flytta hemifrån för första gången är inte lätt. Efter gymnasiet skall man välja studiestad, hitta lägenhet och lämna den gamla hemstaden bakom sig. Valen är inte alltid lätta att göra och det kan vara känslomässigt svårt att plötsligt bo ensam.

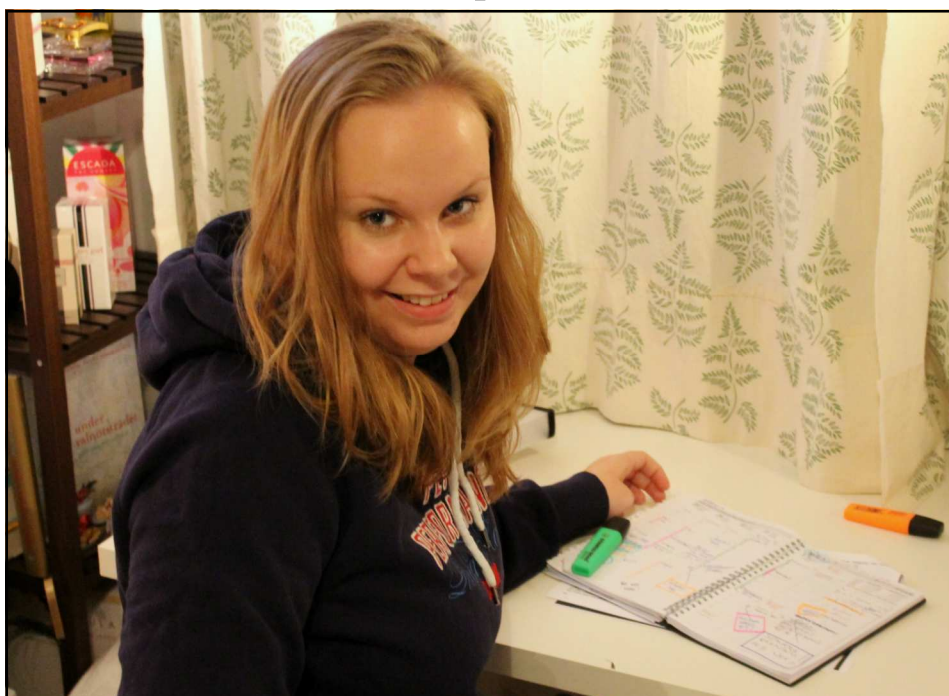
Annika, 19, flyttade från det trygga barndomshemmet i Karis till Helsingfors för att studera vid Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet. Om allt går vägen går hon ut skolan på 3 år med titeln politices kandidat. Den krokiga vägen till lägenhet och studier börjar så småningom bli rakare.

Att hitta en förmånlig lägenhet i Helsingfors är inte det lättaste. Annika kom in på Soc&kom från en reservplats, vilket betyder att hon fick veta om sin studieplats långt efter alla andra. Hon hann inte heller ansöka om lägenhet från någon studentbostadsstiftelse eftersom tiden gått ut, så hon sökte efter lägenhet på den privata marknaden. Annika kontaktade över hundra personer gällande lägenheter och efter många om och men stormtrivs hon nu i sin lilla etta.

Helsingfors som studiestad är dyr. En studerandes största utgift är lägenheten, vilket i Helsingfors innebär runt 600-800 euro per månad. Annika berättar att det är nästan omöjligt att klara sig bara på stöd och hon jobbar därför också då och då. Att planera ekonomin i sig är inte svårt, men för att följa sin plan måste man tänka efter varje gång man spenderar pengar.

Ett hav av känslor

Annika flyttade inte bara hemifrån, hon flyttade även för första gången i sitt liv.

”Via skolan erbjuds det massvis med fester och evenemang varje vecka. Dessa är ett bra exempel på att få nya vänner, men ibland växer den sociala pressen för mycket.

- Det är inte bara så att man packar ner sina saker och flyttar. Det är mycket mer än det, säger Annika. Flytten var en ganska rejäl chock men i det här skedet har jag redan vant mig vid att bo ensam.

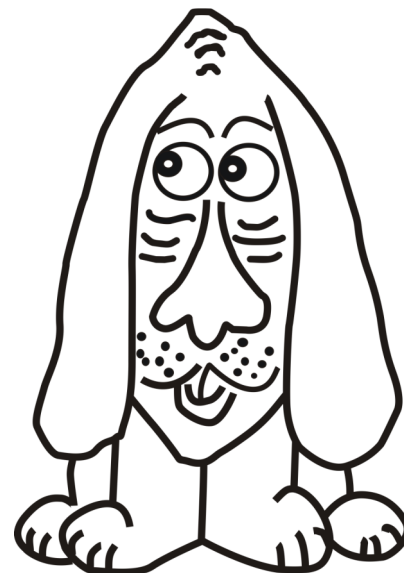
Via skolan erbjuds det massvis med fester och evenemang varje vecka. Dessa är ett bra exempel på att få nya vänner, men ibland växer den sociala pressen för mycket. Man känner sig lätt tvingad till att delta i evenemangen bara för att få vänner.

- Trots att jag gillar själva studierna är studielivet inte helt enkelt gjort för

mig. De flesta är hemma från huvudstadsregionen och bor ännu hemma, så det finns inte riktigt någon som är i samma situation som jag. Jag har ändå fått nya kompisar och kommer nog att delta i evenemang då och då.

Ett tips till dem som flyttar hemifrån är att man skall vara beredd på en stor förändring. Fast det kan kännas yttligt lönar det sig också att önska pengar och gåvokort till present. De kommer till stor nytta för en fattig studerande, menar Annika.

Text & Bild: Kia Rantala

Ett nytt hem i en ny stad

Övergången från att bo hemma till att vara studerande på annan ort är stor. Hyran skall betalas, hemmet skall städas och mat skall handlas. Till en början kan allt det nya kännas överväldigande då både hemmet och studierna skall skötas.

Ida-Sofie, 19, flyttade till Åbo med sin pojkvän i augusti. Nu studerar hon vid Yrkeshögskolan Novia och planerar att bli utexaminerad sjukskötare om 3,5 år. Det svåraste tycker hon är att balansera mellan studier och fritid.

- Studier och evenemang tar upp mycket tid, men så borde man också ha tid för familjen och de kompisar som inte bor här i Åbo. Det är också svårt att koppla av eftersom studierna vid yrkeshögskolan skiljer sig mycket från gymnasiestudierna.

Studieteknikerna är mycket anorlunda nu. Det handlar mycket om självstudier, för läsningar och praktiska övningar som inte finns i gymnasiet. Att komma in i systemet var tungt men Ida-Sofie tycker det blir lättare med tiden.

- Jag tror att min inställning till studierna hjälpt mig anpassa mig. Jag hade inte förväntat mig något annat än att nivån på studierna blir högre. Trots att studierna är tunga känns det bra för att jag själv valt vad jag studerar och det mesta är väldigt intressant.

Månadsbudget och hushållssysslor Att hitta en lägenhet kan vara svårt men inte omöjligt. Ida-Sofie åkte på en hel del vinningar utan framgång men hade tur och fick en lägenhet. Ekonomin är inte svår att ta hand om, men det är en rejäl förändring från att bo hemma. Stöden är bra, men räcker inte så långt.

- Med den lilla summan som blir över

borde man betala räkningar, köpa mat och dessutom ha roligt och gå på evenemang. Många måste ta studielån och ofta lönar det sig nästan att göra det eftersom villkoren är så bra. Själv jobbar jag inte men skall troligtvis jobba över jullovet för att få ihop lite pengar.

”- Jag tror att min inställning till studierna hjälpt mig anpassa mig. Jag hade inte förväntat mig något annat än att nivån på studierna blir högre. Trots att studierna är tunga känns det bra för att jag själv valt vad jag studerar och det mesta är väldigt intressant.”

Än så länge har jag klarat mig helt bra då jag sparat en del av sommarjobbslönen. Ida-Sofie och hennes pojkvän har gjort upp en månadsbudget. Även om

Ida-Sofie alltid varit självständig och hjälpt till hemma kändes det ändå konstigt i början att göra allt själv.

- Först var jag lite rädd att flytta bort hemifrån men nu känns det bra att ha ett eget hem, berättar Ida-Sofie. Det känns bra att åstadkomma något på egen hand, fastän jag nog ibland i smyg önskar att mamma ännu skulle tvätta mina kläder.

En ny plats att kalla hem Åbo som studiestad har bara varit positiv. Ida-Sofie har hunnit vara med om mycket och är nöjd med sitt val av både studiestad och linje. Den nya hemstaden erbjuder många möjligheter och där hittar man allt man kan tänka sig behöva. Det finns föreningar för alla fritidssysselsättningar, så man hittar lätt likasinnat sällskap.

- Jag tycker det är viktigt att man är öppen då man flyttar hemifrån. Man skall våga prata med nya människor ända från början och gå med på olika evenemang, för det är där man träffar människor. Om något känns jobbigt underlättar det om klasskompisarna är med om samma saker. Då har man alltid någon att tala med.

Text & Bild: Kia Rantala

Recensioner

Superarkea! av Anna Perho

Anna Perho (född 1970) är en finländsk journalist, bloggare och kolumnist. Hennes utbildning är egentligen agrolog men det har hon aldrig jobbat som. För tillfället jobbar hon på radiokanalen Radio Aalto.

Superarkea är skriven på finska och det är den andra boken som hon skrivit, (den första heter Anna palaa och utkom för tre år sedan). Boken är en ”praktisk guide till ett enklare liv” och beskriver hur man kan göra sin vardag

”Hennes åsikt är att du inte behöver försöka vara likadan som de andra, eftersom det finns redan så många av dem.”

lättare med hjälp av att ändra på småsaker. Den är skriven ur hennes egen syn på hur vardagen ser ut för henne och behandlar teman som arbete, vardagsysslor, familj, fritid mm.

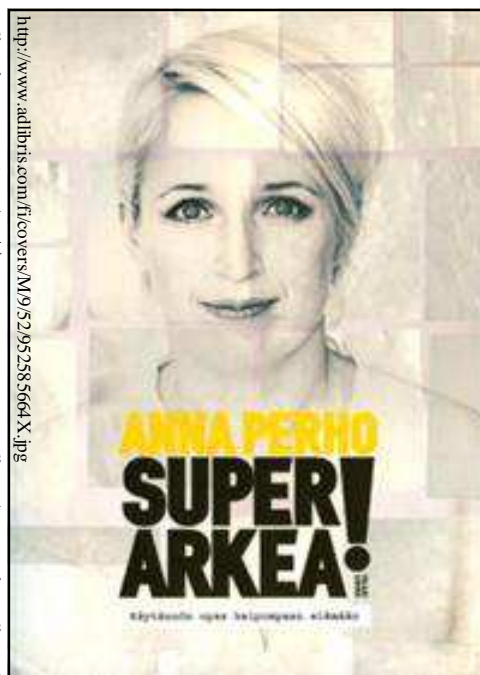
I början av boken skriver hon om hur vi skulle kunna minska stressen i vår vardag och kunna tacka nej till vissa uppgifter som t.ex. arbetsgivaren ger till oss och att kunna ordna uppgifter i viktighetsordning. Ofta jämför vi oss med andra människor och skulle vilja hinna med lika mycket som de hinner med. Hennes åsikt är att du inte behöver försöka vara likadan som de andra, eftersom det finns redan så många av dem. Dessutom är ingen perfekt, inte ens du själv. Man skall tänka

positivt på sådana saker som måste göras eftersom ingen sak stressar efter att den är gjord. Men man får inte heller glömma att prioritera saker och ting, ingen kan göra hur mycket som helst med arbeten. Dessutom är det viktigt att ställa delmål för sig själv när man uppnått ett av dem får man en känsla av att ha lyckats. Undersökningar visar även att en kort stunds sömn på dagen, inte för djup och inte för lång samt frisk luft ger mer energi till hjärnan.

Om arbetsliv och vardag skriver hon att ett bra arbete är när du inte måste utan får gå till jobbet. För att undvika en dålig arbetsatmosfär borde man ha en bra relation till sina arbetskamrater och till sin arbetsgivare. En bra chef skall kunna lyssna och kunna ta emot respons av sina arbetstagare.

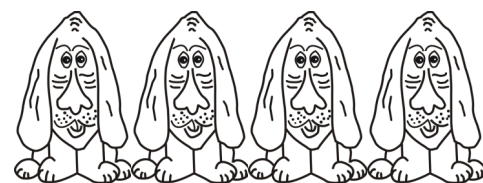
I ett vardagligt finskt hem finns det en hel del prylar som aldrig används till något. Detta kan göra det svårt att hålla det redigt och snyggt hemma. För att hålla det snyggt och fint kan man t.ex. lära barnen att plocka undan saker som de tagit fram och ställa det tillbaka där de varit. Det kan vara bra att ställa följande frågor till sig själv om man tycker att man borde minska på sina prylar: behöver jag faktiskt denna sak, hur ofta, hur länge, passar det till det jag hade tänkt mig och vad händer ifall att jag inte köper detta nu? Enligt henne själv så ger ordning energi medan oordning tar den. Därför skall man stoppa kaoset innan de ”bryter ut”.

I slutet av boken står det att vi borde bry oss om våra nära och kära och berätta varje dag för dem hur mycket vi bryr oss om dem, endast

dessa små ord kan få dem att känna sig uppskattade och värderade.

Jag tyckte att boken var bra som helhet och man kände nog igen sig i hur saker brukar kännas i vardagen, som t.ex. stress med skolarbeten, deadlines, provveckor som närmar sig. Den är ändå kanske mera riktad till vuxna eftersom den också handlar om arbete, vardagsysslor och familjeliv men jag

rekommenderar ändå boken. Boken är inte svårläst utan den är skriven på ett vardagligt finskt sätt. Den är absolut värd att läsas, själv tänker jag ta itu med att läsa hennes första bok, bara det blir tid över. Det är ju trots allt en bra övning för kunskaperna i finska.

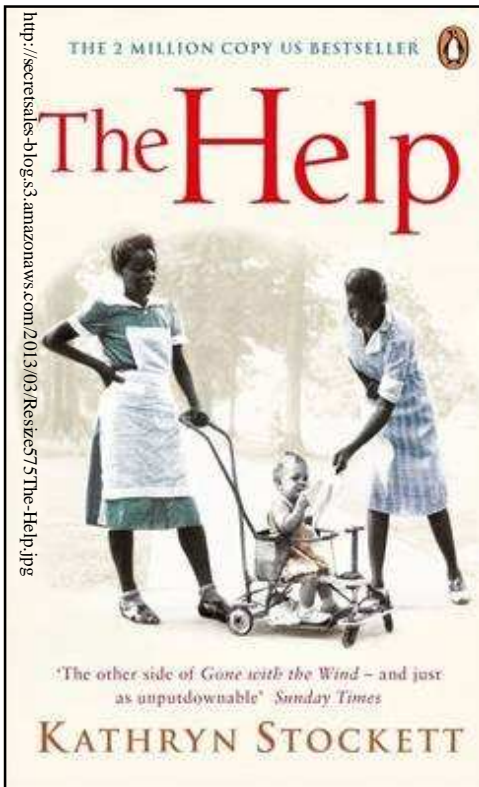
Text: Xenia Sundström

The Help av Kathryn Stockett

Välkommen till Jackson, Mississippi. Året är 1962 och slaveriet är avskaffat sedan länge. Eller? Svarta kvinnor jobbar som hembiträden åt vita familjer för svältlöner och ibland under outhärdliga förhållanden emedan Ku Klux Klans härjningar om nätterna ser till att göra allt för att stoppa den svarta medborgarrättsrörelsens frammarsch i den amerikanska politiken.

Eugenia "Skeeter" Phelan återvänder hem till sin familjs fina bomullsplantage 22 år gammal efter att ha utexaminerats från universitetet Ole Miss. Dock är hon inte gift ännu till sin mors förtret, men det stör inte Skeeter. Men deras svarta hembiträde Constantine som alltid funnits där för Skeeter och uppfostrat henne är borta och alla aningen vägrar berätta eller låtsas ovetande om vart hon har försvunnit.

Aibileen Clark jobbar hos familjen Leefolt och är redan inne på sitt sjunde barn som hon uppfostrar. Hon sörjer fortfarande sin sons död och kanaliserar istället all sin kärlek till Mae Mobley, Leefolts barn, och försöker hanka sig fram på den lilla lön hon tjänar.

Minnie Jackson kockar som en gudinna men har svårt att hålla sin tunga i styr, vilket har lett till att hon åter igen är arbetslös eftersom hon har varit för frispråkig för sin arbetsgivares smak. Eftersökt av en av stans mest inflytelserika kvinnor söker hon anställning hos en underlig nykomling i Jacksons utkanter.

Dessa tre starka kvinnors öden vävs ihop när de försöker bekämpa det orättvisa och föråldrade system som

råder i Jackson, staden som lever i det förgångna. De sätter sina liv på spel när de trotsar rasgränserna och utmanar hierarkin och stadens grädda.

Stockett tar medborgarrättskampen från gatorna in i de vitas hem där resterna av ett förlegat slavs system fortfarande grov. På ett finurligt sätt skildrar hon de svarta hembiträdenas öden och alla problem de stöter på varje dag. Hon beskriver ett samhälle där de svarta inte tillåts läsa samma bok som en vit på biblioteket, men nog förväntas ta hand om de vitas hem och barn medan föräldrarna roar sig.

The Help är en fantastisk roman, och trots att den är skönlitterär väcker den tankar som man aldrig hade fantiserat om förut. Med en stor portion humor fäster man sig vid huvudpersonerna och de galna svängar som handlingen tar. En gripande berättelse som absolut bör sträckläsas!

Text: Alfred Eriksson

Carrie av Stephen King

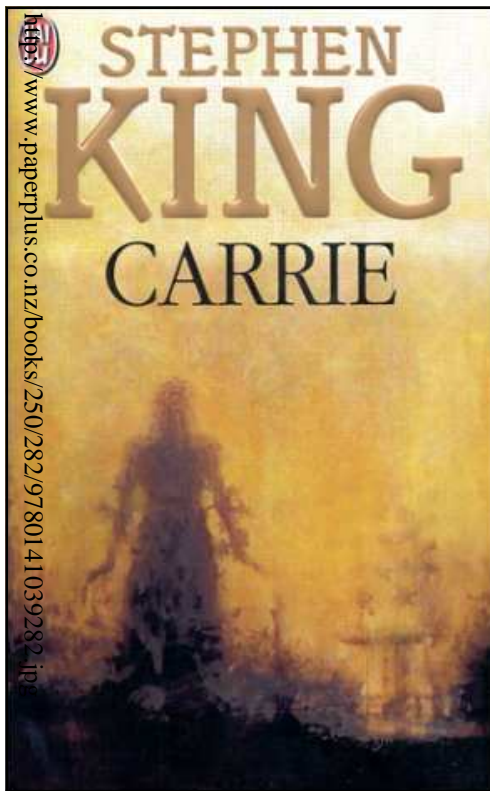
Carrie White, en mobbad tonårsflicka, upptäcker att hon har telekinetiska krafter. Samtidigt blir hon bjuden till skolbalen av skolans hetaste pojke. Hennes fanatiskt religiösa mor försöker förtvivlat stoppa henne från att gå till balen, av rädsla för att hon ska bli utskrattad.

Carrie går emot sin mors vilja och går på balen. Allting är perfekt, alla är

vänliga mot henne, och hon väljs till och med till balens drottning. Men sedan går allt åt skogen då hon skäms ut framför hela skolan, när några elaka elever spelar ett hemskt spratt på hennes bekostnad. Carrie kan inte tysta sin ilska längre utan bestämmer sig för att hämnas på hela skolan med sina krafter.

'Carrie' är Stephen Kings debutroman och utkom 1974. Romanen utgörs

”Stephen King är en av de mest kända författarna i dag. Han är känd för sina skräck-, science fiction-, och fantasyböcker.”

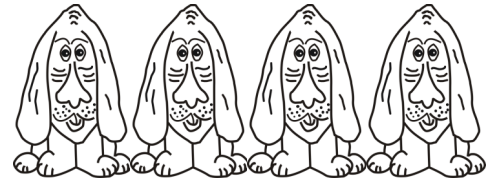

av tidningsartiklar om händelsen, delar ur en överlevande elevs självbiografi och är även skriven i vanlig berättarstil. Boken har filmatiserats år 1976 och gjorts till en Broadwaymusikal år 1988. År 2013 har det gjorts en nyinspelning av filmen och den hade premiär i USA den 18 oktober.

Stephen King är en av de mest kända författarna i dag. Han är känd för sina skräck-, science fiction-, och fantasyböcker. Han har också skrivit böcker under pseudonymerna Richard Bachman och John Swithen. Av hans verk är *Carrie*, *The Shining*, *The Green Mile* och *Cujo* några av de kändaste. Sammanlagt har han skrivit 56 romaner, 5 böcker och 8 berättel-

ser. Hans böcker har sålt 350 miljoner exemplar, och filmatiserats och gjorts till TV-serier.

Text: Petra Pökelmann

Bröderna Lejonhjärta av Astrid Lindgren

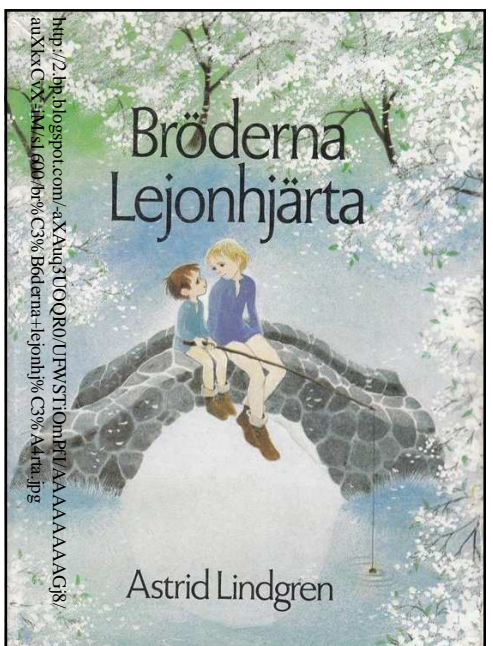
Astrid Lindgrens roman Bröderna Lejonhjärta handlar om bröderna Jonatan och Karl Lejon, som senare får efternamnet Lejonhjärta.

Karl, som kallas för Skorpan, är nio år och lider av en kronisk sjukdom och har fått reda på att han snart ska dö. Hans trettonårige storebror Jonatan, som Skorpan avgudar, försöker trösta Skorpan genom att berätta för honom om livet efter döden. När man dör kommer man till ett land bortom stjärnorna som heter Nangijala och där går tiden mycket långsammare. Jonatan menar att Skorpan inte behöver vara ensam länge innan Jonatan också kommer dit när han dött som gammal. Det börjar dock brinna i huset som pojkar- na bor i och för att rädda Skorpan tar Jonatan honom på ryggen och hoppar ut genom fönstret. Jonatan skadar sig så allvarligt vid hoppet att han dör, men hinner säga åt sin bror att de ska ses i Nangijala. En tid senare dör Skorpan och kommer till Nangijala där han är frisk och möter Jonatan igen. Allt är

frid och fröjd tills de får veta att en ond enväldshärskare vid namn Tengil har tagit över en del av Nangijala och invånarna där hålls i slaveri. Jonatan vill hjälpa till i kampen mot Tengil och Karl vill i sin tur hjälpa Jonatan, så bröderna måste med hjälp av andra invånare göra uppror och strida mot förtryck och ondska.

Eftersom boken är ganska gammal är även språket lite gammalmodigt, men ändå lätt att förstå. Till skillnad från Astrid Lindgrens andra böcker är bokens teman ganska mörka, nämligen sjukdom, död, förräderi och förtryck och likande. Det finns dock ljusare punkter i boken, exempelvis syskon- kärlek, hopp och mod. Boken är väldigt bra och trots att den klassas som en barnbok passar den att läsa även när man är äldre, eftersom man då förstår den på ett helt annat sätt. Boken filmatiserades 1977 och en nyinspelning kommer att komma ut i slutet av 2014.

I stora hela är Bröderna Lejonhjärta en riktig klassiker som helt klart är läsvärd.

Text: Patricia Hafström

Generation Europa

– EU borde sluta vara så himla byråkratmässigt och nå ut till helt vanliga människor, konstaterar Elin Jungar, 16. Hon anser att informationen om EU borde bli mera konsumentvänlig.

Dagens ungdomar under 18 år har aldrig upplevt ett Finland utanför Europeiska unionen. Betyder det här att de är positivare inställda till EU och har matats med europeiskhet i modersmjölken eller har det lett till raka motsatsen?

EU har länge tampats med stämpeln av en avlägsen byråkratisk organisation och har varit en bekväm hackkyckling utsatt för kritik och utlopp av missnöje. Det ligger alltså i EU:s intresse att uppfostra Europavänliga EU-medborgare som kan identifiera sig med de europeiska värdegrunderna. Dagens unga möjliggör, om rätt hantehand, skapandet av en ny generation, generation Europa.

- De unga har växt upp med EU och lärt sig vad det är på riktigt, åtminstone en del, förklarar Ida Flemmich, EU uppskattas mera av dem som vet vad det är.

Faktum är att EU-medlemskapet har gjort det betydligt lättare för finländska ungdomar att studera och jobba inom EU. Harmonisering av utbildningar, skolprojekt och fri rörlighet gynnar dem som är villiga att utnyttja chanserna att ta steget ut i Europa. Är det alltså det här som ungdomarna vill ha?

– Jag tror det är just de här konkreta projekten för grundskolor och gymnasier som möjliggör utbyte i andra EU-länder som är det som människor noterar och uppskattar, säger Elin Jungar.

– En stabil ekonomi är det viktigaste, tillägger Conny Lindroos, EU borde

satsa på trygghet åt de unga.

Är Europeiska unionen en bottenlös byråkratibrunn med fåniga gurkdirektiv eller ett fräscht framtidsprojekt för Europa? Vi tar tempen på några studerande i korridorerna i Karis-Billnäs gymnasium.

1. Vad är EU för dig?

2. Känner du dig som en europé?

3. Vad är din åsikt om EU?

4. Hur vill du att EU ska se ut i framtiden?

Elin Jungar, 16 år

1. Ett tätare samarbete mellan EU-länderna.

2. Det beror på sammanhanget, först och främst känner jag mig som finländare och i andra hand som nordbo och europé.

3. Jag är överlag positivt inställd, det är rätt väg att gå för Finland. I dagens läge går det inte att isolera sig, även om jag ställer mig kritisk till vissa aspekter med EU.

4. Det skulle vara ganska svårt för mig att se EU som en federalstat, men inte heller borde vi gå bakåt i utvecklingen utan istället satsa på utökat samarbete.

Patrick Friman, 17 år

1. EU-flaggan och förbud mot böjda gurkor.

2. Egentligen inte.

3. Jag tycker att EU till största delen är bra.

4. Det är svårt att säga, båda alternativen (starkare, alternativt svagare EU) har för- och nackdelar, men jag tycker det är helt bra som det är nu.

Conny Lindroos, 18 år

1. Främst tänker jag på ett ekonomiskt samarbete och vår gemensamma valuta, euron.

2. Som finländare så är man nog en aning utanför, ofta ser man Mellanuropa som Europas centrum.

3. Jag är ganska positivt inställd trots att ekonomin har framställts som ganska negativ.

4. Ökat samarbete, men jag tror inte att en federalstat ens skulle kunna bildas.

Ida Flemmich, 17 år

1. Frihet, gemenskap och att jag inte behöver ha ett pass med när jag far någonstans.

2. Som en nordisk europé, ja.

3. Jag tycker det är en bra organisation som förenar folk.

4. Jag är ganska nöjd med situationen, vi behöver inte smälta ihop mera, vi ska bevaras som enskilda länder, men vi ska ha möjligheten att kunna samarbeta.

Text: Alfred Eriksson

Kom ihåg att leva

Höstens snilleblix har kommit ut och snart får både lärare och elever pusta ut och njuta av jullovet. Vi har tappert kämpat oss igenom högar med läxor, prov och för oss abiturienter, också studentskrivningar.

Så här under höstterminen brukar det vanligtvis finnas mycket att stå i med och många bollar som flyger omkring i luften. Många av oss har satt ett stort antal timmar på studier och har för en stund tvingats glömma allt vad socialt liv heter, men jag antar att det hör till studielivet.

För en hel del av oss för studielivet också med sig stress och prestationskrav. Om det inte är den där historie-

”Men jag vägrar att låta stressen äta upp mig. Jag tänker påminna mig om att det sist och slutligen endast är några prov och att det inte berättar vem jag är eller vad jag är värd . Mitt värde ligger inte i de resultat jag får. Vårt värde ligger inte i de resultat vi får. Och visst tänker jag göra mitt bästa men jag tänker komma ihåg att också leva livet. ”

uppgiften som ska vara inlämnad senast på fredagen så är det de där matematik uppgifterna som borde räknas, och så var det den där kompis som inte har hunnit träffa på länge och träningen som också den måste få lite plats i tidtabellen. Utöver det var det visst så att man flitigt borde följa med alla kurser under periodens gång och komma ihåg att alltid dyka upp i skolan i rätt tid och på rätt plats förutom om man känner sig lite krasslig, för då är det nog helt okej om man stannar hemma. Men inte allt för länge för då kommer de hinna gå igenom halva kursen utan dig.

Kraven på oss unga studerande är inte speciellt små och i ett samhälle där man alltid ska vara på topp och prestera sitt bästa är det inte konstigt att vi ibland känner att vi inte orkar mer. Men kanske är det okej att vara trött, kanske det är okej att drömma om att ligga i solen någonstans långt borta, kanske det är okej att inte alltid få högsta betyg. Ja, jag erkänner, jag hör till dem som alltid vill prestera lite bättre, komma lite längre och vara lite duktigare än jag var förut. Denna attityd är många gånger en stor fördel, den hjälper en att förbli motiverad och kämpa hårt för att nå sina mål men den får en också att ibland ställa ribban lite för högt. Så högt att det kommer leda till dens fall.

Jullovet kommer, tack och lov, men vårens studentskrivningar närmar sig med stormsteg. På schemat kommer stå en hel massa studier och så lite fritid där emellan. Men jag vägrar att låta stressen äta upp mig. Jag tänker påminna mig om att det sist och slutligen endast är några prov och att det inte berättar vem jag är eller vad jag är värd . Mitt värde ligger inte i de resul-

tat jag får. Vårt värde ligger inte i de resultat vi får. Och visst tänker jag göra mitt bästa men jag tänker komma ihåg att också leva livet. Unna mig en fazer blå, skratta tills jag inte längre får luft, spendera tid tillsammans med goda vänner och se på någon bra film. Så kom ihåg att leva och njuta av livet mitt i den hektiska vardagen, för vi har bara ett liv.

Text: Hannah Nilsson

